

El senador i la clau anglesa

Sembla el títol d'una novel·la de lladres i serenos, però no m'he pogut estar de relatar-ho. Fan referència als dos pols de la relació socio-política: el Senat i el carrer. En el primer, el senador independent i en la llista socialista Francesc Ferrer, potser el polític i parlamentari més popular de les comarques gironines, acaba de convertir en agradable notícia dues iniciatives a favor de la llengua catalana. La primera la Llei de la Funció Pública on gràcies a les seves gestions s'ha introduït una variació fonamental: tots els nous funcionaris que vagin destinats a comunitats autònomes amb llengua diferent a l'estatal hauran de dominar-la. Sembla que un focus de conflictes —dels secretaris d'ajuntament al País Basc, de submissió i opressió arreu...— s'eliminarà. La segona iniciativa és més simbòlica, però també transcendent: als telegrames internacionals ja es podrà usar la llengua catalana. El senador Ferrer no té només un objectiu polític de normalitzar legalment la llengua catalana, les seves intervencions són constants i afecten gairebé tots els camps de l'activitat ciutadana. No crec que sigui només una qüestió de lligar correctament la imatge pública i els mitjans de comunicació. Pràcticament no surt a la televisió, però el bagatge que pot ensenyar en acabar cada legislatura és sensacional. Tant de bo tots els senadors catalans tinguessin la claredat d'idees que té ell, la seva capacitat de treball i la irrenunciable vocació de convertir els catalans en ciutadans i no en súbdits, tot aconseguint un respecte jurídic per a les nostres peculiaritats de "reserva índia".

Pràcticament al mateix dia m'ha sorprès una convocatòria publicada a la premsa diària barcelonina. La Crida a la Solidaritat davant la lenti-

tud en el procés de catalanització de l'Ajuntament de Barcelona va expressar una original manera de protesta: tots els militants haurien d'agafar claus angleses, tornavisos, etc., i a la muntanya de Montjuïc a desfer —ajudar sense cobrar—, rètols monolingües per tal que en la restauració s'hi usés la llengua de la terra. En certa manera té un paral·lisme amb l'acció del grup "Indiketa" que tapà amb tinta negra tots els rètols castellanitzats de la toponímia —oficial i institucional— local gironina. Després de l'escàndol les instàncies públiques feren allò que hagueren hagut de fer anteriorment: catalanitzar el nom de pobles, rius, monuments, etc.

L'endemà de la convocatòria de la "Crida" la mateixa premsa barcelonina, sense titulars de cap mena, anuncià que l'Ajuntament del Cap i Casal creava una Comissió Municipal de Normalització Lingüística i fixava un termini raonable perquè la muntanya de Montjuïc tingués els seus rètols també en català.

Fins ací dues notícies. Amb un rerafons comú: la lluita per la normalització lingüística. Dos tipus de treball, el polític i el d'agint-prop. Sembla que tots dos amb eficàcia. Personalment em sento dolgut de la manca de sensibilitat de l'Ajuntament barceloní. Obre la porta a una dinàmica gens agradable però que caldrà, si els resultats no són visibles, incrementar. La C.T.N.E. no catalanitza les cabines telefòniques, el tracte amb el públic —tothom— no es vehicula correctament, etc. S'ha pensat que fent les guies bilingües els catalans estarien contents i callats. Un grup clandestí es va dedicar a amenaçar el monopoli estatal dominat per Madrid: "si no es catalanitzen cremarem material seu". I, llegeixo, porten ja una dotzena de cabines malmeses per fer entrar en raó al monopoli.

De qui serà la responsabilitat moral del deteriorament d'aquesta situació? Dels polítics —com a classe— que no se n'ocupen? Dels funcionaris de la D.G. de Política Lingüística que no tenen mitjans —lleis, diners, personal...— per aplicar una funcionalitat coherent com la de Quebec? Dels

executius de les companyies de titularitat estatal que des de Madrid no els arriben les "pistes" d'un enduriment de la situació? Segui com sigui convergeixen en el combat lingüístic dues postures: la legalista del senador Ferrer i l'activista dels admirables nois de la "Crida". Quan el nacionalisme català hagi assumit la base del treball en la recuperació lingüística, haurem avançat en el procés d'identitat nacional. Si som catalans ho som per la llengua. Ras i curt. La història, la geografia, la mentalitat, el comportament, etc., són altres trets referencials. Vegem, si més no, a Catalunya Nord, plena de senyeres i trets específics com la gastronomia i amb una llengua gairebé morta públicament.

Quan el nacionalisme català, tots els partits que se'n diuen, treballin com fa el senador Ferrer a títol individual i pels abnegats voluntaristes de la "Crida" que semblen resistencialistes dels anys seixanta, haurem avançat molt més, atès que és en el camp de les idees on cal tenir amb claredat dues motivacions constants: exigir al polític un treball de servei social al poble de Catalunya en la vessant lingüística i treballar individualment, en l'esfera pròpia de cada ciutadà, en la catalanització.

Al País Basc el P.N.V. fa cursos d'euskera pels dirigents que no en saben. A Catalunya ningú no ha dit encara que els polítics han de ser exemplars i sense dir noms, per ara, trobem un "abogado" conegut a tot l'estat que no catalanitza la professió a l'anuari de la C.T.N.E., un senador que la seva empresa el català només existeix parlat, etc. No sensibilitzar-se en aquest sentit és traïr el vot nacionalista perquè no n'hi ha prou només amb lleis. És el comportament la base d'una acció de millora. Els cops de clau anglesa hauran de ser substituïts per cops de "B.O.E.", "D.O.G." o diaris de sessions. Si aquests són mínims en llurs formulacions i els capdavaners polítics no ho prenen en consideració, auguro una bona venda de claus angleses per greu que sàpiga.

Josep M. Figueres
Historiador